„GARDA" desen de Sandu Florea

MARVEL

Magazin evazionist de subcultură pentru toate elitele

Ei au fost invitaţii speciali la *Fête de la Musique et de la Bande Dessinée* la Craiova... Si ai noştri. (pag. 23)

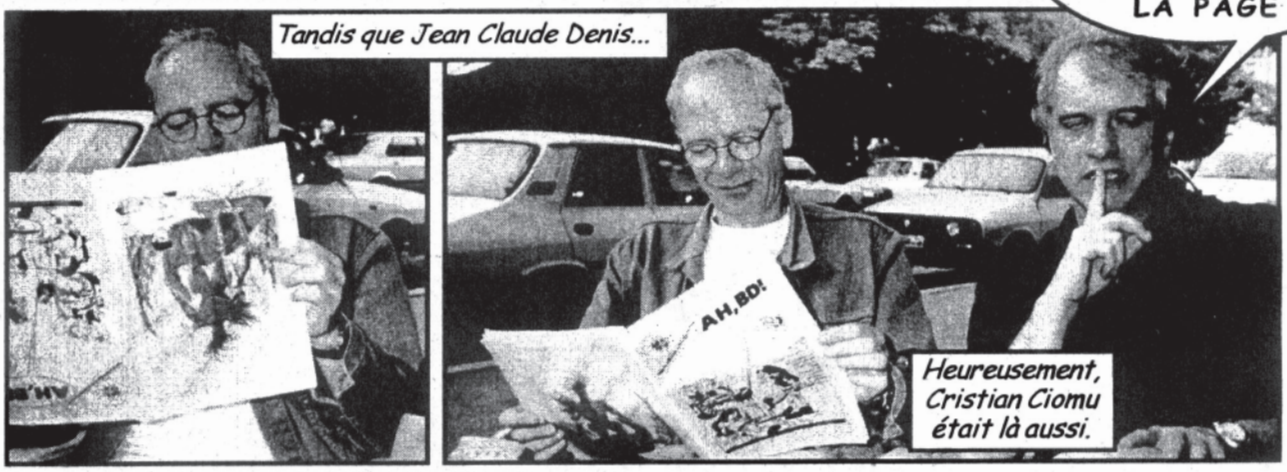

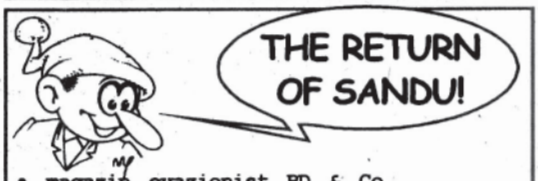

- **magazin evazionist BD & Co**
  GENERAŢII III: III BD CRAIOVA 2000
- **nr. 8, octombrie 2000, Craiova**
- **16 pagini A 4**
- **coperta I: Sandu Florea**
- **concept & DTP: M.M.**
- nr.1 special „BDC" - Premiul pentru debut editorial al Asociaţiei ART 12 (Paris)
- nr.2 special „Fantastic" - Premiul ARSFan pentru cea mai bună revistă

„Felicitări pentru reuşitul Magazin Fantastic care mi-a plăcut foarte mult. Grafica şi machetarea revistei împreună cu povestirile de calitate impresionează favorabil un cititor avizat"

- nr.3 special „scoutisme"
- nr.4 special Valentin Iordache
- nr.5 „Cherchez la femme"
- nr.6 „GENERATII I"
- nr.7 „GENERATII II" - „Fête de la Musique et de la Bande Dessinée
- „AH, BD!" © Marian Mirescu
- adresa: *O.P.4, C.P 408, 1100 Craiova*
- e-mail: **ah_bd@hotmail.com**
- **ISSN 1454 - 6094**

Ediţie realizată cu sprijinul

TOP EDGE Engineering Media Centre Craiova, Cl. Bucureşti, bl. 21C, Tel: 051/416 083

În această toamnă se împlinesc 10 ani de **aventură BD** în România: expoziţii, saloane, întâlniri cu mari autori din Europa, reviste, ateliere BD, albume... După o revoluţie sângeroasă, începea la Craiova o revoluţie de hârtie în care s-a vărsat mult tuş! Şi ne amintim cu drag de tine, **Pierre Pascal**. *En effet, quelle aventure!*

Facem în această ediţie un salt mare pentru om dar un pas important pentru desenatorul român. De la francofonia profund jucăuşă din această vară europeană la comixtura eroică din această toamnă americană. Redăm atenţiei publicului român un desenator care a făcut şi saltul şi pasul în chestiune. Si a mers mai departe. Unde a ajuns, aflaţi acum. **Sandu Florea** e din nou printre noi!

Sandu Florea, într-o pauză pe care ne-o dedică nouă

CHESTIUNI DERIVATE

O „lectura" critică* de acest gen s-a dovedit a fi, în definitiv, o analiză descriptivă care ne-a permis să punem în lumină „structurile" Benzii Desenate. Dar oprirea la acest tip de consideraţii ar împiedica reperarea valorii acestor structuri raportate la un context cultural mai larg. Definirea structurilor nu poate fi, în orice caz, decât operaţia introductivă la alte niveluri de investigaţie, dacă vrem să depăşim justificarea tehnică a faptului – a oricărui fapt care pare definibil structural.

Iată deci cum, la o primă inspecţie, structurile individualizate ne trimit la o serie de interogaţii care merg dincolo de fenomenul specific şi ne obligă să-l punem în corelaţie cu alte tipuri de fenomene, atât pe plan sincronic cât şi diacronic.

1. Faptul că genul prezintă caracteristici stilistice precise nu exclude faptul că acesta poate să fie în poziţie *parazitară* faţă de alte fenomene artistice. De altfel, faptul că putem revela raporturi de parazitare la anumite niveluri nu exclude faptul că, la altele, genul se găseşte, dimpotrivă, în raport de *promovare* şi *precursiune*. Să vedem, de exemplu, ansamblul convenţiilor grafice care contribuie la reprezentarea mişcării în incinta unei casete. Nu este dificil să observi la fiecare pas o stilizare grafică a dinamismelor, care aduc foarte mult cu soluţiile futurismului. Între *Dinamica fotbalistului* lui Boccioni şi reprezentarea tipică unui super erou de BD (a cărui trecere supersonică este semnalată printr-un fel de urmă orizontală, ca o imagine trecută rapid prin faţa obiectivului fotografic imobil), raportul este evident. Este adevărat că ar fi posibil să reperăm reprezentări de acest gen în cartoons sau strips care preced experienţele futuriste, dar este la fel de adevărat că numai ca urmare a experienţelor picturii contemporane şi descoperirilor tehnicienilor şi artiştilor fotografiei că Banda Desenată a putut impune propriile convenţii grafice ca limbaj universal, pe baza unei sensibilităţi de acum dobândite de un public mai vast. Evident că într-un caz ca acesta, parazitism nu înseamnă inutilitate. Faptul că o soluţie stilistică este împrumutată altor câmpuri nu denaturează uzajul, dacă soluţia este integrată unui context original care o justifică. În cazul reprezentării mişcării realizate de BD, ne găsim în faţa unui fenomen tipic de transmigraţie la nivel popular a unui stilem care a găsit un nou context în care să se integreze şi să-şi găsească o fizionomie autonomă (1). În acelaşi fel, apare superfluă indicarea legăturilor între tehnica BD şi tehnica cinematografică. Pe planul cadrajului, BD este clar debitoare cinematografului, pentru fiecare din posibilităţile sale şi fiecare din defectele sale. Pe planul montajului, discursul BD ar apărea totuşi mai complex, dacă am lua în considerare mai profund aspectul, deja relevat, conform căruia Banda Desenată, spre deosebire de cinema, realizează un continuum graţie juxtapunerii elementelor statice. Să ne întoarcem la pagina din *Steve Canyon* şi să o citim ca *scenariul* unui posibile pelicule. În acest caz, pagina prezintă o serie de adnotări esenţiale pe care eventualul realizator ar trebui să le integreze, umplând – ca să spunem aşa – hiatusurile pe care pagina-scenariu le-a lăsat între casete. Realizată în acest sens, pagina ar deveni o secvenţă continuă în care Steve Canyon, odată intrat în edificiu, ar fi urmărit pas cu

pas până la ascensor, pentru a-l regăsi, după o tăietură, după parcurgerea unui culoar, intrând în biroul său (şi aşa mai departe). Dar să încercăm acum să gândim această pagină nu ca un scenariu, dar chiar ca o *peliculă*: să ne imaginăm că *acesta* ar fi filmul, fără adăugiri şi nici întregiri. Ne vom da seama

atunci că, văzută pe ecran, această succesiune de elemente imobile, acest mod de a proceda treptat, pentru a-ţi tăia răsuflarea – acest discurs care l-ar fi şocat pe spectatorul din 1947 – nu ne-ar lua cu totul pe nepregătite: am recunoaşte aici stilul lui Godard din *Vivre sa vie*, sau, şi mai bine, cel al celui al lui Chris Marker din *La Jetée* – unde discursul filmic este magistral articulat prin pura şi simpla juxtapunere de fotograme imobile. Toate acestea ar însemna deci că, la nivelul montajului, Banda Desenată realiza de atunci un discurs care anunţa (dacă nu, până la ce punct, „promova"?) discursul unui cinema posterior.

Astfel diversele raporturi de parazitism şi de promovare se articulează într-o serie de fenomene dificil reductibile într-o singură judecată. Deja, pare foarte clar că „parazitismul" şi „promovarea" nu ar putea constitui indicaţii de valoare, dar constituie doar caracterizări preliminare, care deschid calea pentru o judecată mai complexă. Benzile desenate din seria *Little Nemo*, în 1905, prezintă raporturi cu gustul Liberty şi conexiuni cu designul construcţiilor de fier de secolul XIX târziu, fără ca „citaţiile" să apară externe contextului. Dimpotrivă, poveştile din *Prince Valiant* de Harold Foster, împlinite şi cizelate în cele mai mici detalii, apar ca o resurgenţă tardivă a stilului prerafaelit, artizanal corectă, substanţial plăcută, dar cu totul academică (pedagogic conservatoare – dacă nu punem problema publicului nou căruia aceste planşe îi erau fără îndoială adresate, facilitând într-o oarecare măsură accesul la un stil faţă de care acest public îi era încă istoriceşte străin). Ar fi mai potrivit, pe de altă parte, să citim într-o altă cheie influenţele suprarealiste indubitabile din paginile lui *Krazy Kat* de Herriman - pe de o parte, iubitorul de artă ar putea regreta faptul că sugestii onirice determinate, născute într-un context diferit, cu intenţii de revelaţie profundă, se regăsesc ca simple elemente de fond pentru o poveste, poetică dacă vreţi, dar mai degrabă gratuită - pe de cealaltă parte, nu putem nega faptul că aceleaşi sugestii, care altfel ar fi putut rămâne inoperante, s-au topit aici în cadrul unui discurs jucăuş unde nebunia şi gentileţea se amalgamează într-un context original, niciodată vulgar, extrem de matur (2).

(1) Cf. Ceea ce va fi spus mai departe cu privire la personajul Lil' Abner şi la poveştile lui Pogo, precum şi în eseul intitulat *Il mondo di Charlie Brown* (Lumea lui Charlie Brown).

(2) Un alt caz este utilizarea limbajului joycian de către Walter Kelly în *Pogo*. Cf. REUEL DENNEY, *The Revolt Against Naturalism in the Funnies*, in *The Funnies*, op. cit., în special pag. 67 şi urm.

CHESTIUNI DERIVATE este partea a III-a a studiului consacrat Benzii Desenate - partea I a apărut în numărul 6, a II-a, în nr.7

*...a primei planşe din „Steve Canyon" de Milton Caniff; studiul a apărut în volumul „Apocalitci e integrati" de Umberto Eco (Editura Tascabili Bompiani,1985); traducere: M.M.

În concluzie, dacă, pe de o parte, Banda Desenată pune în circulație moduri stilistice originale – și din acest punct de vedere, ea trebuie să fie studiată nu numai ca un fapt estetic ci și ca modificatoare de uzanțe – pe de altă parte, ea împlinește o acțiune de omologare și de difuzare de stileme fie cu titlu de sărăcire fie cu titlu de recuperare. O judecată asupra acestui proces nu ar putea avea o portanță generală; o evaluare istorico-critico-pedagogică de la caz la caz se dovedește necesară. În eseul *La struttura del cattivo gusto* (Structura prostului gust), am căutat să elaborăm instrumente de investigație apte să permită asemenea discriminări. (3)

2. Nu este totuși dificilă izolarea câtorva elemente structurale care nu numai că există în funcție paraziară, dar pe care derivația parazitară le și pietrifică în standarde pure. Am relevat un caz tipic în caracterizarea personajelor: referirea la cinema îl obligă pe autor să reducă și mai mult schema pe care deja o constituia actorul (în atâtea prototipuri de moduri de a fi, sau de a apărea), la o schemă ulterior sărăcită. Steve Canyon, comparat cu cele trei sau patru staruri mitice a căror rezultantă este, apare mult mai elementar și generic, pentru simplul motiv că desenul nu poate să-i confere acea mobilitate de expresie care, la un star, oricât de standardizat ar fi, revelă totuși *individul*. Același semn grafic pe care Banda Desenată îl revendică, obligă la o stilizare aproape totală, într-atât încât personajul devine tot mai hieroglific. Există un prag dincolo de care stilizarea recuperează fiecare posibilitate de nuanțare expresivă: este cazul personajelor lui Schulz sau ale lui Feiffer. Dar de regulă stilizarea *pe jumătate* (așa cum e cazul lui Caniff, maestru în stilizarea *naturalistă*, unde aluzivul nu încetează să fie imitativ – în sensul în care un rid în colțul buzei poate indica experiență și maturitate și rezuma o biografie, prin convenție, dar tot un rid este, și se declară ca atare în termeni naturaliști) restituie prin forța lucrurilor un personaj-convenție. Aici se pun două întrebări. Prima este cum elementele originale se contopesc cu elementele standardizate și dacă forța comunicativă a elementelor originale (convenții de limbaj, montaj etc.) nu funcționează decât în raport cu personaje standard. În acest sens, limbajul Benzii Desenate ar fi apt să spună doar povești mult simplificate, în care nuanțele psihologice sunt reduse la minim, iar personajul nu are însemnătate prin capacitățile sale de individualizare, dar cu mult mai mult prin utilizabilitatea schematică, alegorică; sau poate ca simplu cadru de referință pentru o serie de identificări și de proiecții efectuate liber de către cititor. Și astfel ajungem la cea de a doua întrebare, aceea dacă Banda Desenată este în măsură să creeze tipuri sau numai standarde, *topoi*: căutăm să răspundem la această problemă în cele trei eseuri care compun partea din această carte dedicată „Personajelor". Aici, se pare că putem individualiza posibilitatea de construire a caracterelor și individuale și universale în același timp (de aceea tipice); tot așa, se pare că, fatalmente, marea parte a producției se orientează spre crearea de simple scheme utilitare, de locuri (*topoi*) convenționale. Cum este de ușor de intuit, problema, pusă aici în spațiul BD, se referă totuși la întregul câmp *mass media*, unde se regăsește sub diverse forme.

3. Am observat cum *Steve Canyon* poate exprima o viziune ideologică evidentă. Să ne întrebăm acum dacă, odată elementele ideologice stabilite, mijloacele comunicative, elementele stilistice individualizate apar ca fiind privilegiate în vederea comunicarii *acestei* ideologii (mai bine spus: obligate să nu exprime *altceva*). În acest caz ar însemna că Banda Desenată este determinată ideologic prin însăși natura ei de limbaj elementar, fondat pe un cod destul de simplu, esențialmente rigid, obligată să povestească prin personaje-standard, în mare parte constrânsă să servească moduri stilistice deja introduse de alte arte și admise de sensibilitatea marelui public doar după o considerabilă distanță în timp (adică, atunci când istoricește nu mai îmbracă o funcție provocatoare), moduri izolate de contextul originar, reduse la simple artificii convenționalizate. Din păcate, ea nu ar putea decât să comunice conținuturi ideologice inspirate de cel mai absolut conformism; nu ar putea decât să sugereze idealuri de viață deja împărtășite la maxim de către toți cititorii, ignorând orice propunere subversivă; n-ar putea decât să confirme, în artă ca și în politică, în etică precum și în psihologie, deja cunoscutul. (4) Dacă, dimpotrivă, pare de conceput, demonstrabilă, perspectiva unei Benzi Desenate care, făcând uz de aceleași elemente comunicative, să exprime o viziune diferită, chiar și aici problema s-ar fracționa într-o serie de cazuri precise și nu ar angaja genul ca atare. (5) Opoziția pe care o trasam între Superman și Charlie Brown în secția dedicată „personajelor", ne face să optăm pentru această cale din urmă.

4. La mijlocul drumului între o problematică estetică și o problematică ideologică, se pun două întrebări: una referitoare la *determinarea efectuată asupra cititorului de către structura caracteristică a genului*; cealaltă la *determinările efectuate asupra autorilor de contingențele industriale* (în termeni de industrie culturală), care impun o distribuire particulară „parcelară" a produsului. Prima întrebare este: trebuie să admitem că, fracturând realitatea într-o serie de momente imobile, Banda Desenată condiționează receptarea cititorului influențându-l psihologic pe acesta? Se poate vorbi, cum s-a mai vorbit, despre o adevărată disociere a realității, care nu poate să nu aibă repercusiuni psihologice de o anumită pondere? Riscul pe care-l comportă interpretările de acest gen (de a vedea în cheie nevrotică ceea ce pentru subiectul normal este de fapt surmontabil și integrabil) nu ne împiedică totuși să dorim ca cercetările să se intensifice în acest sens, așa cum s-a făcut deja din plin pentru receptarea imaginii filmice. (6)

- va urma -

(3) Și zicem bine discriminări. Conform unei anumite atitudini aristocratice (exemplificate și de eseul lui Mac Donald, deja citat), fiecare transmisie de stileme, de la un nivel de explorare la un nivel de consum, este fatalmente negativă.

(4) Despre incapacitatea mass media de a exprima ceea ce nu este deja atestat și dobândit, a fost vorba în *Cultura di massa e livelli di cultura*. Reflecțiile asupra structurilor comunicative ale mesajului „BD" (și remarcile despre redundanța care, eliminată într-o parte, se restabilește într-alta, la alte nivele, cum este menționat la nota 3) par să dea dreptate celor care leagă funcțiunea conservatoare a mass media de structura comunicativă pe care acestea o asumă: „Redundanța și automatismele de funcționare și de uz în sistema lingvistică au caracterizat întotdeauna nivelul comunicativ comun, dar astăzi acestea au căpătat o relevanță cantitativă majoră. De fapt, multiplicarea produselor culturale mediu (enciclopedii, reader's digest, reviste de benzi desenate și ilustrații, transmisiuni radiofonice și televizate, etc.) care operează o reducție semantică a semnului pe măsura divulgării noționale, larga difuzare a produselor industriale de consum, indisolubil legate într-un raport magic de denominările lor, care ajung astfel să fie desemantizate, pentru a se identifica, prin intermediul operei de publicitate, chiar cu atributele obiectelor, comunicarea vizuală (cinema, televiziune, Bandă Desenată, indicatoare, reclama etc.) care creează un nou tip de raport obligatoriu între semnul lingvistic și imagine a realității efective, etc., impun vorbitului, mai ales pe plan semantic și sintactic, modele standardizate de comunicare pentru care conștiința arbitrarietății semnice, în ceea ce privește obiectul, și a posibilităților expresive inerente sistemei, ajunge să fie tot mai redusă în avantajul unui tip de comunicare impus cu impunerea unui anumit tip de politică culturală, de producție, de consum, etc." (Luigi Rosiello, *La funzione linguistica del messaggio poetico*, in „Nuova Corrente", 31, 1963).

(5) Tocmai pentru că problema în realitate se fracturează într-o serie de cazuri concrete, se dovedește necesară, ca etapă preliminară, o analiză concretă a conținuturilor ideologice ale Benzii Desenate. Cf. de exemplu aceea condusă cu referire la *Little Orphan Annie* de Lyle W. Shannon (op.cit.), sau despre fotoromane de E. Sullerot; sau, mai departe, analiza tematică (la nivel statistic) de Francis E. Barcus, *The World of Sunday Comics*, in *The Funnies*, op. cit. Analiza conținuturilor se dovedește incompletă dacă nu este confruntată cu o analiză a structurilor formale, potrivită pentru determinarea dependenței unei opțiuni ideologice de o soluție stilistică dată, sau pentru relevarea modului în care o soluție stilistică reduce relieful (sau schimbă radical fizionomia) unei opțiuni ideologice date.

(6) Pe de altă parte, ne pare extrem de parțial să vedem în structura comunicativă a Benzii Desenate o secvență de stimuli evaluabilă în abstract, nu doar lăsând la o parte subiectele specifice, ci chiar și conținuturile exprimate prin aceste structuri. În câmpul filmologic, de exemplu, s-a stabilit că, văzând pe ecran pe cineva care dă un pumn, spectatorul resimte anumite reacțiuni instinctive neeliminabile. Dar acesta este numai un dat de plecare: întrebare care se pune atunci este în ce măsură comportamentul meu este influențat de faptul că știu *cine este cel care primește pumnul*. Putem bănui că, oricare ar fi reacția instinctivă, răspunsul global al receptorului se schimbă după cum cel care primește pumnul este fie un copil neajutorat, fie un sacerdot, fie un trădător, un adversar politic. „Suntem înclinați să credem că cercetarea empirică vede stimulul la fel de lipsit de conținut ca și stimulul de culoare într-un laborator psihologic. Să reținem că stimulul în cultura populară este un fenomen istoric, iar relația între stimul și răspuns este ca aceea preformată și prestructurată de destinul istoric și social al stimulului și al celui care răspunde" (Leo Lowenthal, *Historical perspectives in popular culture*, in *Mass Culture*, op. cit.)

In numarul viitor veti citi partea a doua a CHESTIUNILOR DERIVATE

Sketch book
by Sandu Florea

SANDU IS BACK!*

Născut în 1946, Sandu Florea este cel mai prolific autor BD român (de altfel, singurul desenator profesionist de la noi): a publicat mii de planşe de benzi desenate în mai toate revistele şi almanahurile pentru copii şi tineret din ţara noastră precum şi 9 albume (între 1973-1983).

În 1990 înfiinţează împreună cu scriitorul Nicolae Frînculescu revistele de benzi desenate CARUSEL şi PROTEUS pe care le animă vreme de 11 şi respectiv 2 numere.

La sfârşitul lui 1991, pentru a-şi satisface pe deplin pasiunea sa pentru benzi desenate, Sandu Florea emigrează împreună cu familia în Statele Unite...

În aprilie 1992 el debutează direct la cea mai importantă editură de benzi desenate din State, MARVEL COMICS, publicând 6 *pin-ups* (desene de o planşă) în revista CONAN SAGA nr. 61. În următoarele numere ale aceleiaşi reviste dar şi în THE SAVAGE SWORD OF CONAN THE BARBARIAN continuă să publice *pin-ups* cu **Conan** până în noiembrie când, în cea de-a doua revistă menţionată, îi apare prima BD americană, **Old Garrad's Heart**, 18 planşe pe scenariul lui Roy Thomas. În 1992 mai desenează încă o BD cu **Conan**, pentru aceeaşi revistă, un *comics* **X-Force** pentru MARVEL şi un altul, **Hawkworld**, pentru DC COMICS.

Conan © MARVEL Comics

Anul următor va mai publica două *comics*-uri din seria **Dr. Straŋge** înainte de a se concentra asupra uneia din cele mai importante creaţii din opera sa americană, **The Executioner**. Pe baza scenariilor adaptate după romanele lui Don Pendleton din ciclul „Mack Bolan: The Executioner" (din care unul s-a tradus şi în româneşte), Sandu Florea desenează (creion şi tuş) peste 200 de planşe. Ele vor fi publicate sub forma a 3 *comics*-uri în 1993 la editura INNOVATION şi a unui *graphic-novel* de 128 planşe

© VIVID comics

Schiţe pentru The Executioner

ce va apărea în 1996 la editura VIVID COMICS.

În următorii ani, Sandu Florea va continua să deseneze pentru editura MARVEL. Astfel în 1994 îi apar 2 *comics*-uri din seria **Thunder Strike** şi câte unul din seriile **The Mighty Thor** şi **Blackwolf**. În 1995 publică 3 *comics*-uri din seria **War Machine** şi câte unul din seriile **The Mighty Thor**, **Captain America** şi **Guardians of the Galaxy**. De notat că la seriile **The Mighty Thor** şi **Conan** culorile sau/şi coperta au fost semnate de un alt român, Ovidiu Hondru-OVI. De asemenea, dacă până acum Sandu Florea realiza atât creionajul cât şi

*deocamdata doar „editorial", dar in curand il vom avea invitat la o „Convention" românească...

GARDA © Sandu Florea

trasul în tuş la acelaşi *comics*, de-acum înainte el se va specializa doar în trasul în tuş al desenelor creionate de alţi desenatori. Astfel, în 1996, Sandu Florea desenează câte un *comics* din seriile **Captain America** şi **Cosmic Powers**, iar în 1997, 5 comics-uri din seria **Avengers Unplugged** şi 2 din **Journey into Mystery**.

1998 va fi un an de cotitură. Sandu Florea mai desenează un *comics* din seria **Journey into Mystery** şi 4 din seria **Conan** după care demarează un lung şir de „BD-novelizări" (*comics*-uri adaptate după filme de cinema sau seriale TV): 3 din seria **Blade** la MARVEL şi 2 din **Buffy, The Vampire Slayer** (un *graphic-novel* de 44 de planşe şi un *comics* obişnuit de 22 planşe) la editura DARK HORSE COMICS.

1999 este cel mai bun an din cariera americană a compatriotului nostru. El a publicat în acest an 21 de comics-uri (aproape 450 de planşe) ajungând chiar la 3 comics-uri pe lună în iulie şi noiembrie. Astfel, la DARK HORSE COMICS, el a publicat 3 comics-uri în continuarea seriei **Buffy** şi alte 3 din seria paralelă **Angel**. Trebuie menţionat că, la fel ca şi serialul TV, şi filmul **Buffy**, seriile BD **Buffy** s-au bucurat de mult succes atât în rândul cititorilor americani (tirajul mediu: 80.000 ex.) cât şi din străinătate: Canada, Anglia, Germania, Austria, Franţa, Belgia. Între timp Sandu Florea a început să colaboreze cu editura CHAOS! COMICS pentru care a realizat 10 *comics*-uri din seria **Undertaker** şi 2 din cele 4 ale seriei **Stone Cold Steve Austin**. Cele două serii pun în scenă personaje inspirate de cele reale din World Wrestling Federation (Federaţia mondială de lupte „libere"). De asemenea, pentru aceeaşi editură, el a desenat 3 *comics*-uri din seria **Insane Clown Posse** (o trupă rock la modă în State).

În prima parte a anului 2000, Sandu Florea a termihat de publicat ultimul *comics* din seria **Undertaker** (cea mai longevivă serie din cele desenate de el, cu mare succes de public - tiraj mediu: 97.000 ex.) şi alte două din **Stone Cold Steve Austin**, iar în prezent lucrează la o continuare a seriei **Insane Clown Posse** (din care vor apărea 12 comics-uri în 2000 şi 2001). De asemenea, a reluat colaborarea cu editura MARVEL pentru care trage în tuş („inkuieşte" în româno-

(continuarea în pagina 14)

„În zilele de 21 şi 22 iulie am participat la o Convention (Salon) ICP care a avut loc la Detroit unde am fost invitat să dau autografe amatorilor de comics. Au fost două zile memorabile cu muzică (formaţia ICP şi alte câteva trupe de muzică rock!) şi tot felul de activităţi interesante. Au participat circa 5000 de tineri şi împreună cu scriitorul şi pencillerul am dat autografe la circa 1000 de persoane timp de trei ore."
(Sandu Florea)

Un scriitor, un *penciller* si un *inker* - Sandu Florea...

DACĂ AVEȚI INIMA SLABĂ ȘI VĂ TEMEȚI DE ÎNTUNERIC, PĂZEAI
...CA VEȚI CITI ACUM...
A GRAVEYARD TALE
©2000 STORY AND ART BY: SANDU FLOREA
SPRE CIMITIR, MERGÂND, ÎMI ZICEAM CĂ...
...PUTEAM SĂ-MI RECLĂDESC O NOUĂ EXISTENȚĂ.
...DAR TRECUTUL SE FURIȘA ÎN URMA-MI ȘI NU-MI DĂDEA PACE!
NU POT UITA ZILELE LUNGI DE AGONIE, DE CÂND CELULELE CORPULUI MEU...
...AU ÎNCEPUT SĂ SE ÎNMULȚEASCĂ TOT MAI REPEDE...
...PREFĂCÂNDU-MĂ ÎN ACEASTĂ CREATURĂ DE COȘMAR!

EXCLUSIVITATE „AH. BD!" - *A Graveyard Tale* © Sandu Florea

...AVEAM CU MADELYNE, SOTIA MEA, UN MIC LABORATOR ÎN ACEASTĂ CASĂ.
...NU SE GÂNDEA DECÂT LA UN LUCRU... UN LEAC PENTRU VIRUSUL MEU
CE NEBUN AM FOST...
CĂ AM REPEZIT-O ATUNCI CÂND DEVENISEM DE NERECUNOSCUT.
AM SPERIAT-O
...BINEÎNTELES SI CÂTEVA DINTRE COLEGELE EI AU CAM LUAT-O SI ELE RAZNA ATUNCI
...CÂND AM APĂRUT ÎN LABORATOR CU NOUA MEA ÎNFĂTISARE
HEI, CLIVE! SCOALĂ!
RIP
1921-1992
...CREDEAU CĂ SUNT VREUN SOI DE ALIEN VENIT DE PE MARTE.
HAI CĂ A VENIT VREMEA.
2

„A Graveyard Tale este o povestire horror de 7 pagini pe care am reactualizat-o...“

NU'S CINE ESTI, SEFU...
...DA' MATA NU PREA PUTI A OMI
MI S-O FI SPUS MIE REGELE DE SUB PĂMÂNTURI, CLIVE...
...DAR FII SIGUR CA SUNT OM CU TOTUL
,POTI SĂ-MI SPUI SINISTER ZOMBIE!
UAAI REGELE A IESIT IAR LA VÂNĂTOARE!
NE E FOAME!
NU DATI NĂVALĂ! ...SE APROPIE OSPĂTUL
3

„Este prima mea incercare in stilul horror"

...ACUM NU MAI ARE IMPORTANȚĂ...
TESTELE DE LABORATOR ARĂTAU CĂ O SĂ MOR ÎNAINTE DE 30 DE ANI...
PROPRIA-MI PUTERE CONSUMÂNDU-MĂ.
PUTEREA DE A TRANSFORMA ORICE LUCRU PE CARE-L ATINGI
NICIODATĂ N-AM REUȘIT SĂ-MI CONTROLEZ PUTERILE. ÎN FORMĂ LICHIDĂ PĂTRUNDEAM ÎN ORICE FORTIFICAȚIE...
...DAR ADEVĂRATUL MEU TALENT ESTE TULBURAREA GÂNDURILOR CELORLALȚI OAMENI...
LE SUCESC, LE SCOT DIN CAP, LE ABUREȘC...
PÂNĂ CÂND LE EXPLODEAZĂ MINTEA... NIMICINDU-I IMEDIAT.
DAR JOCUL ĂSTA AVEA ȘI NIȘTE CAPCANE DE CARE NU MI-AM DAT SEAMA...
ÎN CELE DIN URMĂ, AM FOST COPLEȘIT... ȘI NEBUN!
HORROR COMICS
THE GRAVEYARD

„Trebuie sa marturisesc că genul nu este deloc facil"

MADELYINE... UNDE ERAI CÂND AVEAM NEVOIE DE TINE?
EEE
POTI FUGI, DAR NU TE POTI ASCUNDE, MADELYNEI
NUUUU!
SIMT CUM MOR OAMENII ÎN TOATĂ LUMEA. OAMENII...
...PE CARE I-AM ATINS O DATĂ... PRECUM CLIVE SI CEILALTI DIN CIMITIR...
INFECTÂNDU-I CU ACELASI VIRUS!
AGONIA LOR CRESTE ÎN MINE, MA COTROPESTE. SIMT CUM...
...MOARE FIECARE CELULĂ DIN TRUPURILE LOR...

„Trebuie să te întrebuinţezi serios ca să creezi o anumită atmosferă"

...SI DUREREA ASTA CRESTE SI TOT CRESTE PÂNĂ CÂND ÎMI VA LUA MINTILE.
EI, CUM E, MADDIE, DRAGUTĂ? DOARE UN PIC?
NU, STAI! TU NICI NU STII CÂT DE PERICULOS E JOCUL ĂSTA...!
TE-NSELI, MADDIE!
IATĂ CĂ VISUL MI S-AMPLINIT, ÎN SFÂRSIT!
AI AJUNS ÎN REGATUL DE SUB PĂMÂNT, ETERNA SOTIE A MEA!
6

TU ESTI PERLA MEA NEPRETUITĂ, DULCE MEA MADELYNE...
ADEVĂRATA VIAȚĂ A NOASTRĂ VA ÎNCEPE...
...DE ÎNDATĂ CE...
TRANSFORMAREA TA VA FI COMPLETĂ.
PRIVESTE ACEST CHIP, MADDIE...
...DAR NU CU OCHII, CI CU INIMA TA.
NIMIC NU MAI POATE STA ACUM ÎN CALEA COPIILOR NOȘTRII
PĂMÂNTUL ESTE PREGĂTIT PENTRU O NOUĂ RASĂ DE ZOMBI UMANI!
7
THE END?
SANDU

urmare din pagina 6

© DARK HORSE COMICS

Buffy, the Vampire Slayer - ANGEL

americană!) episodul **Correction** (nr. 63-66) din seria **Generation X** - cea mai în vogă printre tinerii americani, cu peste 100.000 de exemplare vândute din fiecare număr (depăşind chiar „clasicii" Superman, Batman sau Spiderman). Tot pentru MARVEL a realizat episodul **Flame & The Fiend** (3 numere) din seria CONAN THE BARBARIAN (prima sa dragoste) iar pentru CHAOS! trage în tuş ultimul din cele 3 numere ale mini-seriei **Lady Demon**.

Încet-încet, Sandu Florea şi-a făurit un nume şi în lumea *comics*-ului american, devenind o prezenţă inconturnabilă în cataloagele marilor edituri din Statele Unite.

(un dosar de Dodo Niţă)

VISUL CONTINUĂ

Spre sfârşitul anului 1990 am primit un telefon de la Sandu Florea. Pentru mine era surpriza anului şi, ca să înţelegeţi mai bine de ce, vă voi spune că Sandu Florea nu era numai primul desenator BD „profesionist" cu care stăteam de vorbă, ci şi legendarul autor al primului „roman BD" românesc - „Galbar", şi primul editor al unei reviste BD româneşti de după '90 - „Carusel". Aşadar, această „legendă vie" îmi dădea mie telefon!! Am fost mai mult decât emoţionat deoarece îmi solicita concursul pentru o nouă revistă BD, de data aceasta SF.

Mi-a lăsat o libertate totală, condiţia a fost numai formatul revistei – destul de mic pentru mine după experienţele cu ORION tabloid. Am adaptat una dintre temele deja aflate în şantier şi am executat acest „Prinde visul", într-o viteză destul de mare pentru a mă încadra în timp. Au ieşit 15 planşe şi, deşi Sandu Florea mă asigurase că e loc chiar de serializare, această bandă era mai mult o operă de idee. Revista a apărut în cele din urmă. Se numea „Proteus" şi se voia o variantă autohtonă a seriilor cu supereroi americani. „Prinde visul" nu şi-a găsit locul printre paginile ei. Motivele? Poate tema, poate lungimea, nu am aflat niciodată. Câteva luni mai târziu, am aflat că Sandu Florea plecase definitiv din ţară. Şi „Visul..." a încetat vreme de aproape zece ani. El se materializează din nou azi, graţie magazinului „AH, BD!" şi lui Marian Mirescu care a avut încrâncenata răbdare să readapteze banda într-un format nou. După 10 ani, întâlnirea cu Sandu Florea s-a produs.

Viorel Pîrligras

„Garda este un serial de trei comics-uri. Intenţionez să-l public aici în America la Image sau la alte edituri. Scenariul este de Michael Gallagher un scriitor cu care am colaborat la diverse proiecte pentru Marvel. Garda este o trilogie SF cu introducerea unor caractere originale pe care le-am creat în 1996. Proiectul este complet cu scenariul şi desenele terminate şi are în total 68 pagini plus trei coperte.

După ce în primăvară am lucrat la *Generation X*, la Marvel, am reuşit să pătrund în echipa care lucrează pentru *X-Men*... Nici prin visele mele cele mai colorate nu mă vedeam lucrând la *X-Men* care este considerat topul comics-ului american! (S.F.)

Desenele reproduse in paginile 6 si 14 cu permisiunea autorului fac parte dintr-un proiect de ultima oră, GARDA

PRINDE VISUL!

de Viorel Pîrligras
şi Marian Mirescu

SĂ NE OPRIM... PE AICI VINE VÂNATUL LA PĂSCUT
EI, ATUNCI... PRUDENTĂ
IATĂ DEJA UNUL!
FIE CA MERRDARR SĂ NE POARTE NOROC ÎN ACEASTĂ VÂNĂTOARE!
!?...
...EI, DAR...!

SE APROPIE SFÂRŞITUL MILENIULUI! Motiv de spaime pentru unii, prilej pentru noi de a pune la cale noul mileniu...

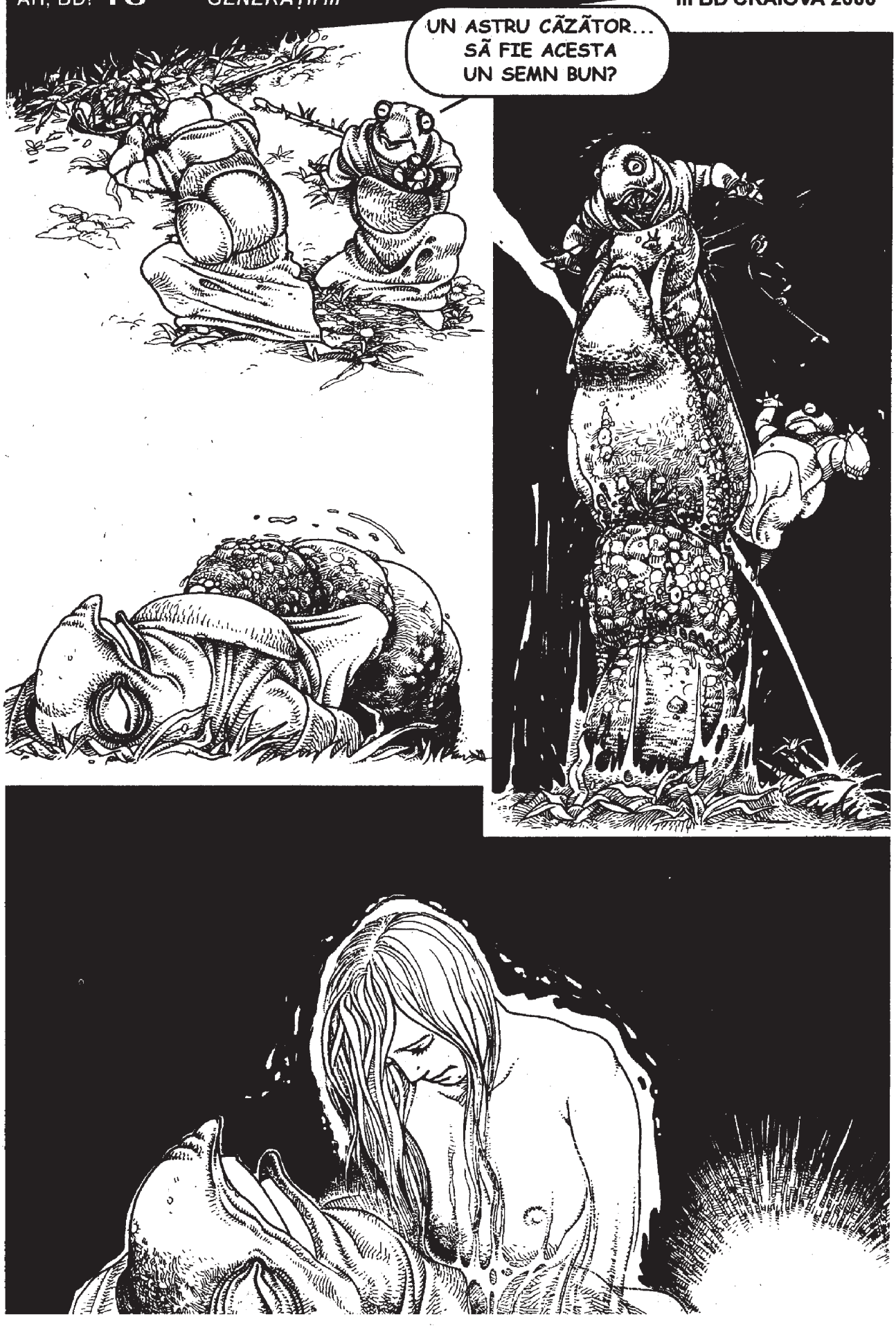
UN ASTRU CĂZĂTOR... SĂ FIE ACESTA UN SEMN BUN?

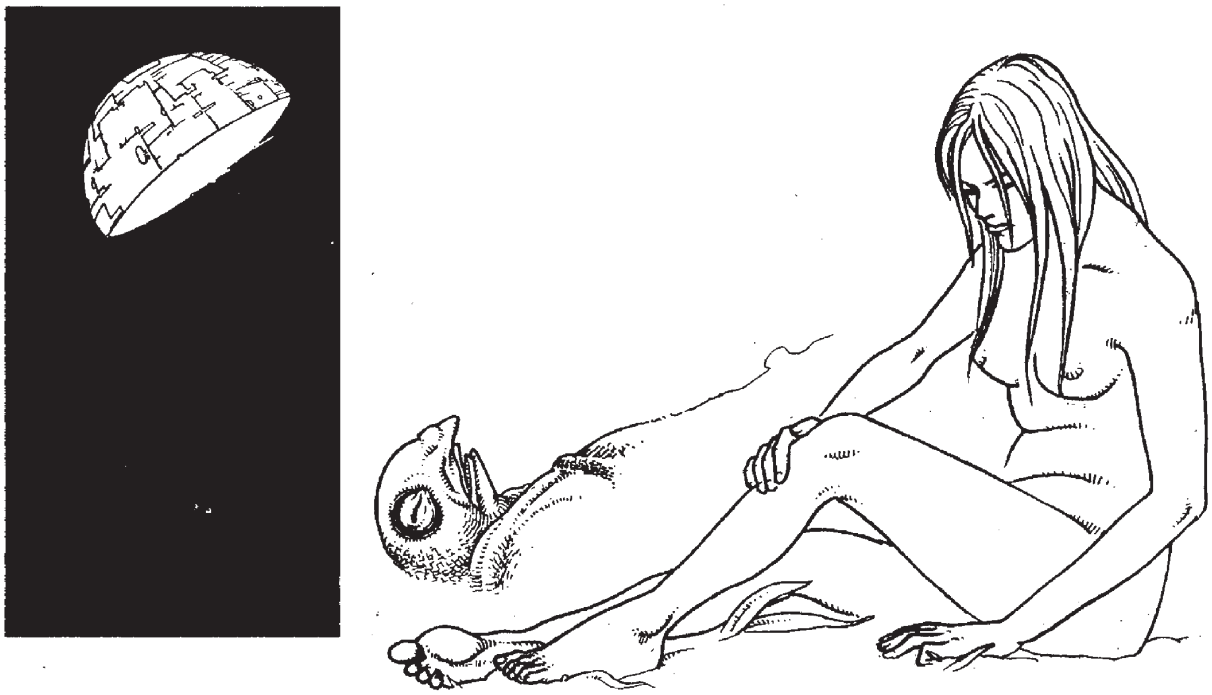

URMATI ÎNDEAPROAPE TRAIECTORIA OVULUI! GRUPELE DE CERCETARE SĂ FIE PREGĂTITE DE PE ACUM...
ATÂT DE PERICULOS ÎNCÂT POATE CUCERI TOATĂ ACEASTĂ GALAXIE. SĂ MERGEM! EU PREIAU COMANDA GRUPEI I.
PORNIM ÎN CĂUTAREA OVULUI! ESTE O URGENTĂ DE GRADUL III
ESTE CHIAR ATÂT DE PERICULOS?

Pe cei care deja sunt în Z O N A îi rugăm să ne contacteze: *ah_bd!@hotmail.com* sau *OP 4, CP.408, 1100 Craiova*

PRIVITI! GERMINAREA A SI ÎNCEPUT.
MAI AVEM FOARTE PUTIN TIMP LA DISPOZITIE
ATENTIE! AM DETECTAT O PREZENTĂ...
AVEM CONTACT VIZUAL. SEMNALUL CRESTE ÎN CONTINUARE. MAI ESTE SI ALTCEVA!
DAR CE...?!

TRĂIESTE!
ESTE ÎN STARE DE INCONSTIENTĂ ...
SACRIFICATI-LI NU TREBUIE SĂ VISEZE
EXECUTATI FOC!
AH, PREA TÂRZIU!
OPRITI! EMANATIA OVULUI NU POATE FI ANIHILATĂ.
EL A ACTIVAT DEJA DOUĂ VISE. URMEAZĂ FAZA FINALĂ. MISIUNEA NOASTRĂ MAI ARE O SANSĂ
TOATE GRUPELE CONVERG ÎN CEL MAI SCURT TIMP ÎN ZONA OVULUI!

... FANTASY.UNDERGROUND...EVIDENT, noua generație va fi prezentă ori de câte ori vom avea materiale interesante...

STRĂLUCIREA OVULUI S-A INTENSIFICAT.
CE ÎNSEAMNĂ ASTA? MAI AVEM TIMP?
NU STIU...

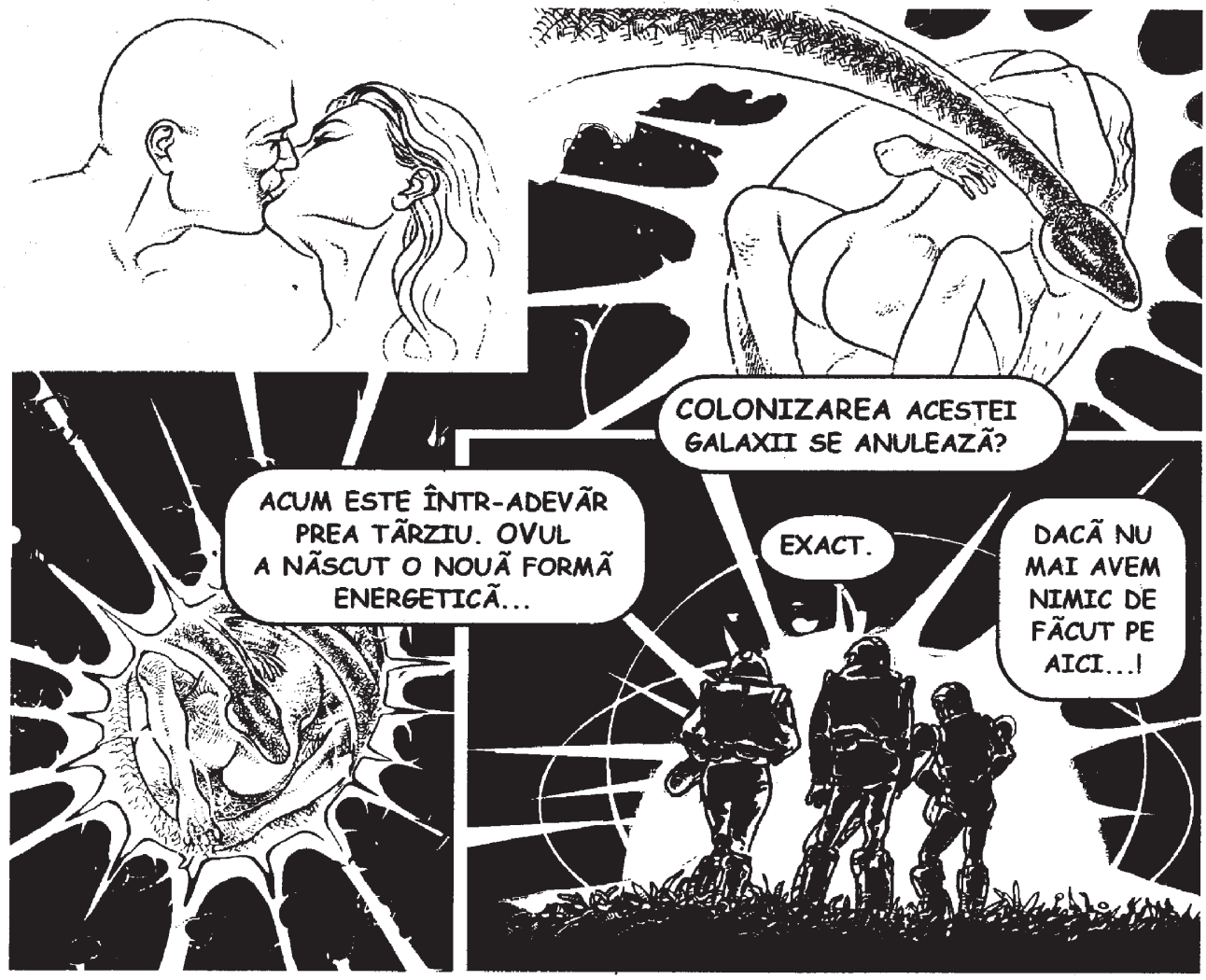
COLONIZAREA ACESTEI GALAXII SE ANULEAZĂ?
ACUM ESTE ÎNTR-ADEVĂR PREA TĂRZIU. OVUL A NĂSCUT O NOUĂ FORMĂ ENERGETICĂ...
EXACT.
DACĂ NU MAI AVEM NIMIC DE FĂCUT PE AICI...!

Prinde Visul!
©AH,BD!2000
© V.Pirligras
&
M.Mirescu
PÂNĂ NU E PREA TÂRZIU!

2000 anul Eminescu

YO,
Ce-ti DO REX YO tie,
Sweetest RO-MANie?
Tsara mya de glory, tsara mya de dooor?
Bratsele nervouse, arma DE TARIE
La trecutu-ts mare, mare viitor!

GENERAŢII III

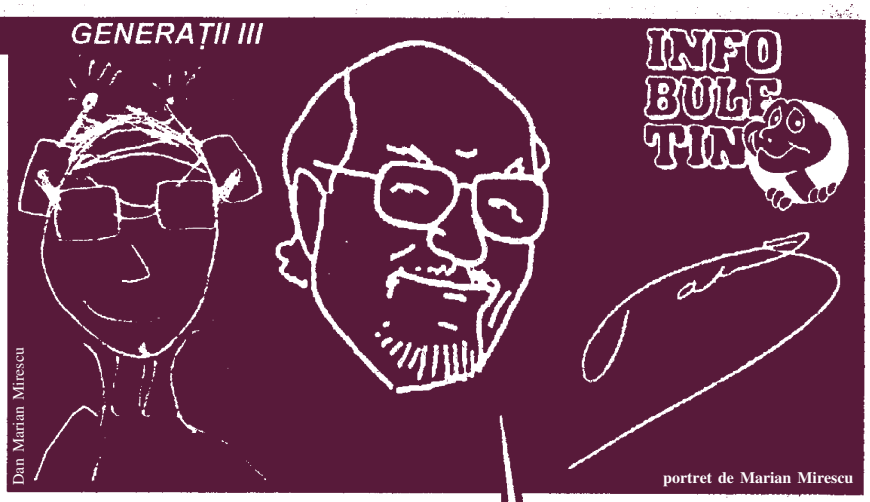

portret de Marian Mirescu

Anul 2000 s-a dovedit a fi foarte secetos, atât climateric cât mai ales economic.Nu e de mirare deci că banda desenată românească abia mai supravieţuieşte, în special datorită entuziasmului bedefililor din „provincie“ (Craiova, Timişoara, Iaşi). Totuşi şi la Bucureşti mai apar din când în când BD-uri, de multe ori unde nici nu te aştepţi:

NUD este un „Magazin fără prejudecăţi“ în care găsim o planşă BD (nesemnată) pe profilul revistei: Sex şi ecologie

ACCES INTERZIS
„Prima revistă de poveşti desenate cu sex“ (!) publică de asemenea
BD erotice comice
(Povestea p... după Ion Creangă)
şi realiste (Agentul 069)

EDITURA TUDOR 2000 îşi propune să lanseze chiar o colecţie de BDSF publicând 2 broşuri alb-negru cu aventurile super-eroului Xenon; **Provocarea** şi **Adunarea Cavalerilor**, din păcate foarte slab desenate.

LICURICI
„Revista celor mici“ adăposteşte scurte BD-uri (de cu totul altă factură) ale celui mai longeviv desenator BD român, Burschi Gruder (Info de Dodo Niţă)

-- avec le sourire .

Desenatorului îi stă bine cu creionul şi foaia... Charles Berberian ne prezintă aici o nouă generaţie de bedeişti la Craiova.

Eram în Craiova pentru La Fête de la musique et de la BD. *Dar unde era Alliance française? Să întrebăm, simplu! Amicul Leroi mai întâi a cerut indicatii... în englezăl După care...*

...După un timp, Charles, pe o terasă asezat, cugeta. Pe cât de subită si palpitantă a fost aparitia acestui grup de localnici, tot asa de neasteptată a fost si ideea, cam livrescă, de a se pierde printre craioveni!...Veti vedea imediat, după ce-si va reveni din surpriză...*

**v. deghizările lui Dupond&Dupont din seria* Tintin

Eram priviti cu simpatie, chiar dacă si cu multă insistentă de „concitadinii" nostri. Cum să-i mai abordăm acum? În românește?

Un ajutor nesperat a venit atunci din cer...

Nesperat dar si cam deplasat. Cele câteva cuvinte din limba română spuse în disperare ne-au fost, culmea, de folos. Am fost teleportati exact...

...În alianta tinerilor autori de benzi desenate, la Craiova. Va urma!
CIUBI, BULĂ, CHARLES, COSMIN, FLORIN, ALEXANDRA, IUNIANA, ANTOANETA, STEVE...

CUM A IESIT CHESTIA ASTA? Cu desene de Charles Berberian si Jean-Claude Denis,o fotografie de J-C (Jean-Claude) si text (în românește!) de M. Mirescu

„La caricatură, are o importanţă esenţială calitatea execuţiei. Nu poţi excela dacă desenul este imprecis. În plus un scriitor de imagine trebuie să ştie cum să transpună pe o foaie de hârtie o ideee de o manieră surprinzătoare şi crudă, care să nu frizeze indecenţa şi care, în acelaşi timp, să prindă şi voioşia ideii respective. Dacă arăţi numai partea neagră a lucrurilor, rişti să nu ai umor şi nici sensibilitate şi origialitate. Cred că formula cea mai bună trebuie să îmbine sensibilitatea neagră cu un anumit tip de distanţare. Aceasta din urmă creează vioiciune, jubilaţie şi face să se producă declicul estetic... Tendinţa de a trata tema superficial şi uşurinţa de a cădea în clişee...reprezintă pericolul care îi pândeşte pe cei netalentaţi (a se citi, lipsiţi de inteligenţă).“ **(Horia Roman Patapievici**, preşedintele juriului festivalului HUMORROR - extras din CRONICA ROMÂNĂ, 12 septembrie 2000)

Lucian Amarii-JUP

VOTAT 2000
ALEGERI
2000
O BANDĂ DESENATĂ DE ALEXANDRU CIUBOTARIU - CIUBI
BUNĂ ZIUA! ASTĂZI VĂ PREZENTĂM ÎN CADRUL RUBRICII „ALEGERI" DOI REPREZENTANŢI AI PARTIDELOR PUŢ ŞI RESPECTIV PUMN
DAR MAI BINE SĂ LE DĂM CUVÂNTUL CELOR DOI PENTRU A DISCUTA CIVILIZAT, AŞA CUM NE-AU OBIŞNUIT....
CE SĂ-ŢI SPUN
VAI
EU POT SĂ MĂRGĂSĂMG, SĂ DESFAC ŞI SĂ NUMAI CĂ ŢIN TREBUIE SĂ NU ŞTIU CUM SĂ-ŢI SPUN DAR... NIMIC ÎN STARE EI PĂTESĂ SĂ DARNOI...
ŞI CUM DE PLECARE DATĂ NOI NU NE ŢINEM ACASĂ
DATA DE SCRI NU ŞTIU CE NAIBA
VĂ ROG SĂ NU TE MAI BAGI PESTE SCRISU
HA! HA! MINCIUNI NU V-AR FI PUTINĂ RUŞINE
HIHII... ŞI ACUM VĂ SPUNEM LA REVEDERE PE UN FUNDAL DE ACUM OBIŞNUIT
HMM
VA URNA
AUCI
POC
PAF
TU EŞTI DE DREAPTA?
ŢINE O DREAPTĂ
TROSC, FIP
SFARŞIT
ORICE ASEMĂNARE CU PERSONAJE DIN REALITATE ESTE PUR ÎNTÂMPLĂTOARE

Aventurile lui Lenuta
(o fetiţă cuminte şi ascultătoare)
VAI, DOAMNĂ, STAŢI ÎN PICIOARE... SĂ VĂ CEDEZ LOCUL...
NU, MERSI, DRAGUŢĂ, STAI LINIŞTITĂ

NU SE POATE AŞA CEVA. VĂ ROG SĂ VĂ ASEZAŢI AICI
NU TE DERANJA, COPILĂ
DUMNEAVOASTRĂ SÎNTEŢI MAI BĂTRÂNĂ. ÎNSIST SĂ-MI LUAŢI LOCUL

DEBUT: Muzica şi pictura - de Antoaneta (Toni) din Bulgaria

Cred că orice om capabil să inventeze un univers este (mai mult sau mai puţin) genial. Oferindu-ni-l pe Tintin şi folclorul său, Hergé ne face să derapăm din cotidian. Mulţumesc, Hergé! Este posibil ca Tintin să fi avut o anumită influenţă asupra lui San-Antonio al meu accentuând inclinaţiile mele: dezinvoltura faţă de acţiune, gustul pentru insolit, tandreţea pentru personajele „enorrme", poezia prostiei, respectul pentru o anumită formă de calambur, etc... Într-un studiu despre romanul poliţist, Boileau-Narcejac declară „San-Antonio este* Les Pieds Nickelés *pentru oameni mari". Sunt de acord. Aş adăuga că San-Antonio este fratele mare şmecher al lui Tintin. Un Tintin pentru care sexul l-ar înlocui pe Milou!

San-Antonio şi Banda Desenată

Frédéric Dard (29.06.1921-06.06.2000), mai cunoscut de milioanele sale de cititori drept San-Antonio, nu a ascuns niciodată influenţa benzilor desenate asupra operei sale. De aceea regăsim în romanele sale numeroase referiri la BD. De exemplu, el nu ezită să-şi compare propriile personaje cu cele de benzi desenate.

Astfel, trio-ul de şoc San-A., Berurier & Pinaud sunt Les Pieds Nickelés, San-A. & Pinaud sunt Zig şi Puce (în viziunea lui Berurier), Mathias este profesorul Tournesol, San-Antonio, aflat în misiune secretă în România, îşi lasă să crească o barbă ca a căpitanului Haddock etc.

Dar F. Dard citează şi autori de BD în romanele sale, în special pe cei care i-au realizat copertele, Dubout, Philippe Geluck sau Wolinski, cel care i-a desenat caricatura în PARIS MATCH. De notat că ultimul său roman, **Napoleon Pomier** (apărut în mai 2000) are coperta desenată tot de un autor BD, François Boucq. Şi creatorii de BD îi întorc omagiul: în albumul **Bande d'individus**, Jean-Claude Denis animă un personaj care, printre altele, citeşte San-Antonio.

Legăturile lui F. Dard cu BD-ul nu se opresc aici ci continuă, bineînţeles, cu adaptările romanelor sale în benzi desenate. Astfel, în ziarul FRANCE-SOIR au apărut, sub formă de stripuri cotidiene, două benzi desenate de Henri Blanc: **Le loup habillé en grand-mère** (1968), **Tout le plaisir est pour moi** (1969). Ele vor fi reluate în 1995, în volum, de editura VENTS D'OUEST, la iniţiativa lui Jean-Paul Tiberi.

De asemena, editura FLEUVE NOIR a publicat 7 albume BD realizate după romanele „San-Antonio" de fiul său, Patrice Dard şi studioul „Henri Desclez" (desenatorul Franz): **Olé, San-Antonio, San-Antonio en Ecosse** (1972), **San-Antonio fait un tour, San-Antonio chez les Grecs** (1973), **L'Histoire de France de Marie-Marie, Marie-Marie en Tyrannie** (1974), **San-Antonio Crusoë** (1975).

biobibliografie de Dodo Niţă

Je le jure:
„Gustul lecturii i-l datorez bunicii mele. Ea-mi citea la culcare, seara, până când mă lua somnul. La patru ani, nu apucam să dorm înainte de ora 10, apoi de 11, miezul nopţii, din ce în ce mai târziu. Când a epuizat toate poveştile pentru copii, a trecut la Bécassine, apoi Les pieds nickelés, Bicot, năzdrăvanul Lili, Bibi, Fricotin.
Tot folclorul epocii era acolo.
Şi în mine a rămas."

De l'antigel dans le calbute:
„Béru, care a rămas tot la ţările africane, interpretate de Hergé[1], s-a înţolit în stil colonial Zig şi Puce[2]."

Les eunuques ne sont jamais chauves:
„Mi-am lăsat barbă, de tip căpitan Haddock[3]."

Un éléphant, ça trompe:
- „Aveţi vreo întrebare pentru martor?
- *Yes*, onorată instanţă, aş vrea să ştiu dacă albumele cu Tintin sunt traduse în engleză?
- Întrebare nevalabilă! Ripostează magistralul.
- Păcat, spusei aşezându-mă, altfel aş fi convins juriul că această doamnă le citeşte şi se inspiră din scenariile abracadabrante ale acestora."

Foiridon a Morbac City:
„...Lansă un strigăt care aducea cu acela al faimoasei romance tennis-woman pentru care orice minge prinsă constituia un orgasm de care lua cunoştinţă un stadion întreg precum şi zece milioane de telespectatori."

1) Hergé, Georges Rémi, desenator belgian, creatorul lui Tintin
2) Zig şi Puce, BD de Alain Saint-Ogan)
3) personaj din seria „Tintin"

CELA VOUS EST-IL DÉJÀ ARRIVÉ DE TROUVER DANS UN LIVRE LA CONFIRMATION DE TOUT CE QUE VOUS PRESSENTIEZ CONFUSÉMENT?
SOUVENT!

Jean-Claude Denis şi un omagiu lui San-A.

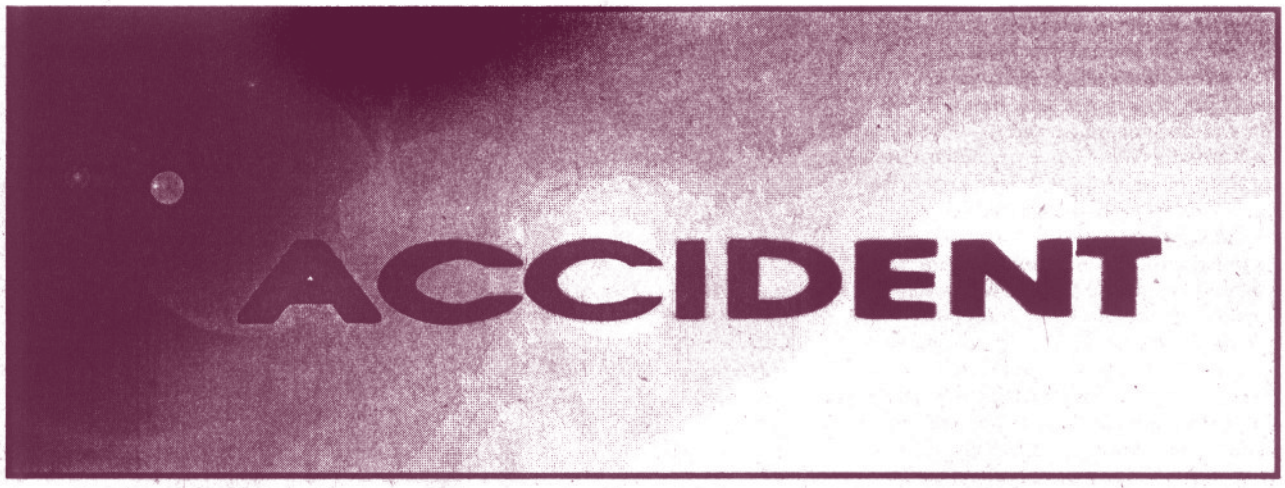

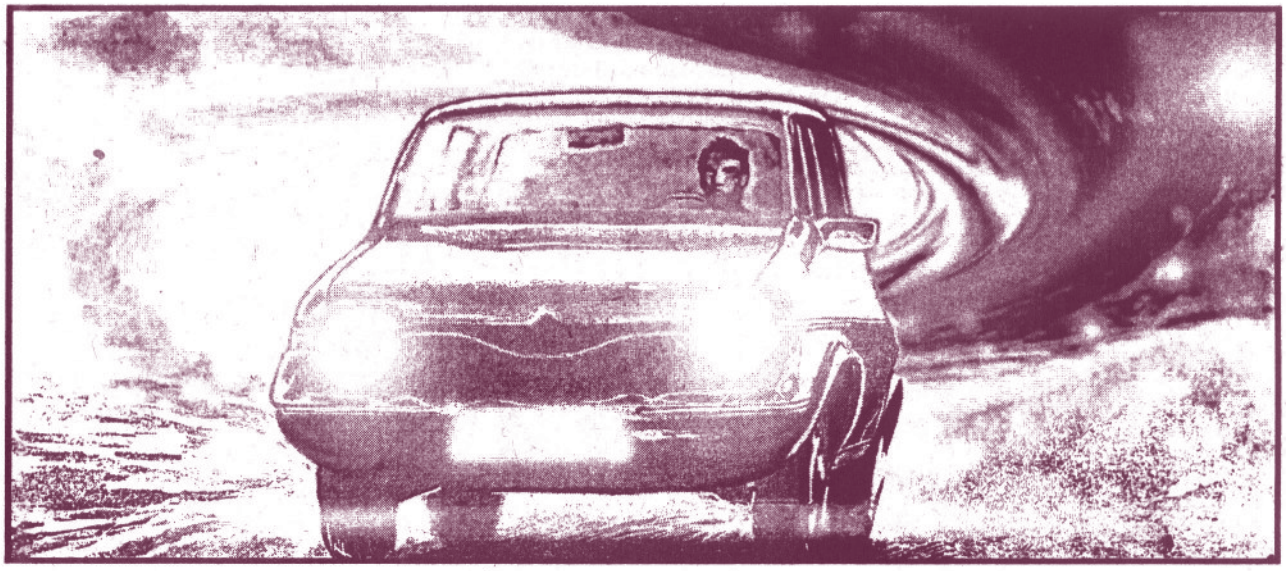

ACCIDENT BD de Marian Mirescu

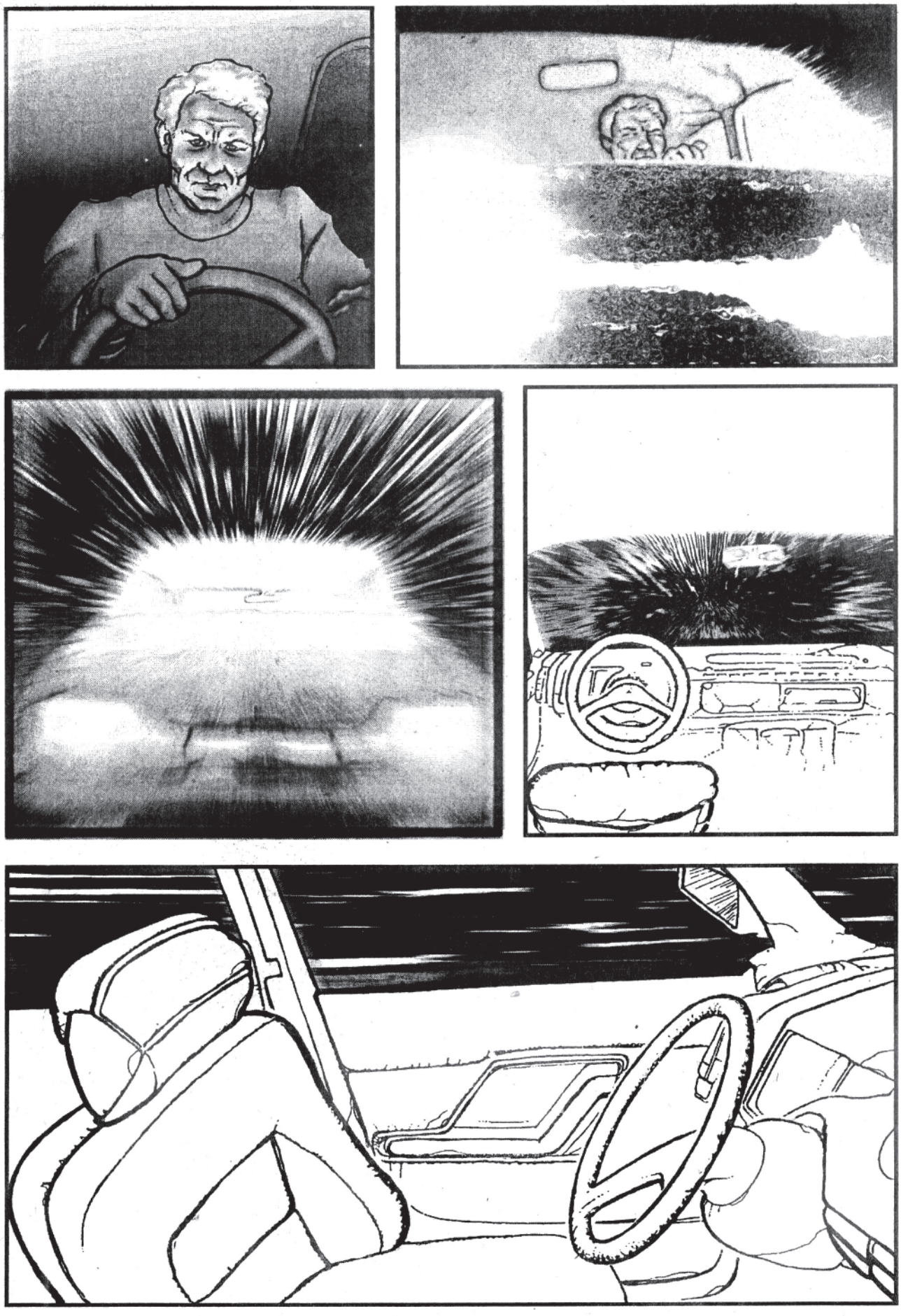

27-29 octombrie 2000: Cel de al III-lea Salon BD craiovean, ultima întâlnire a autorilor BD şi fanilor români din acest mileniu

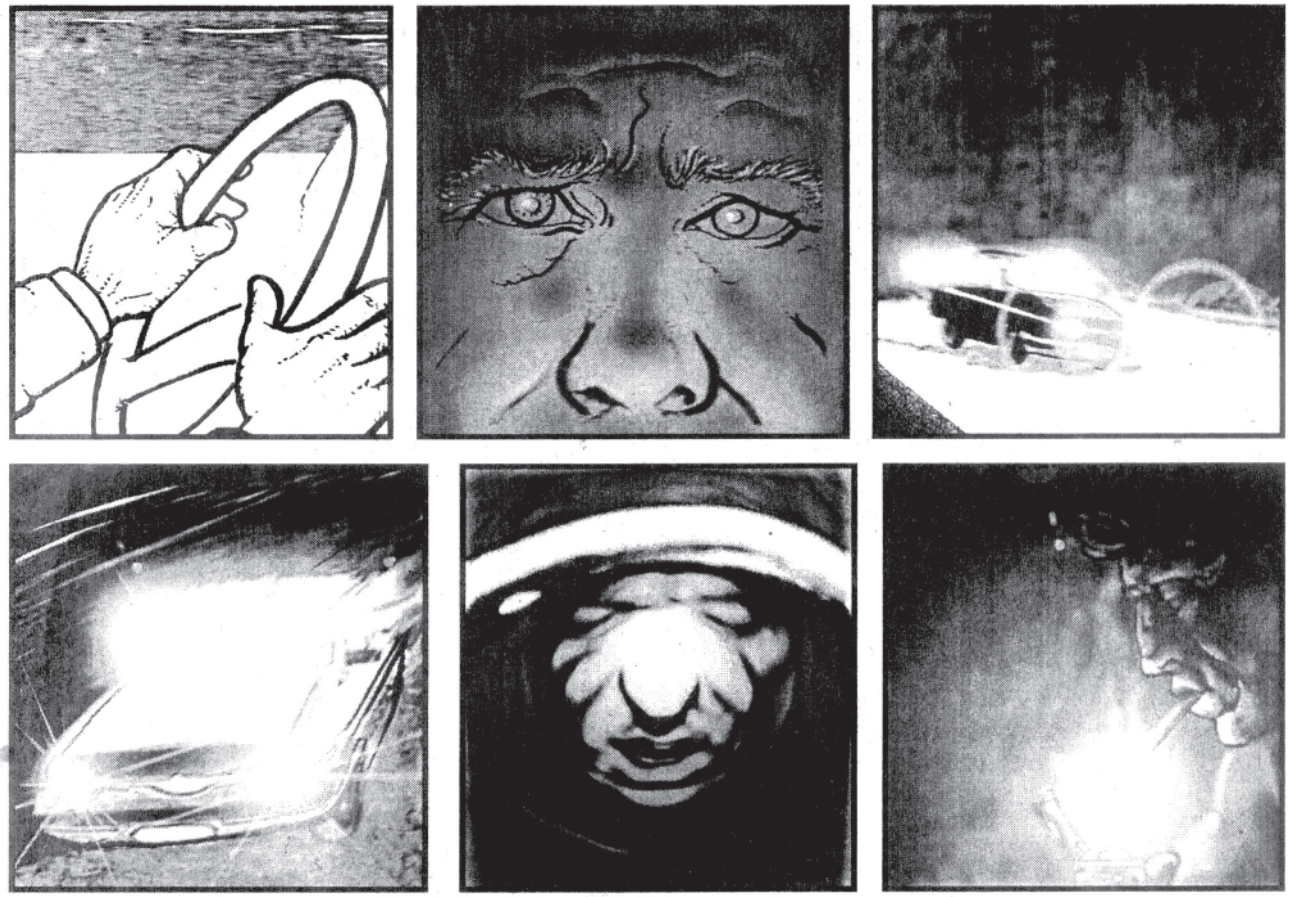

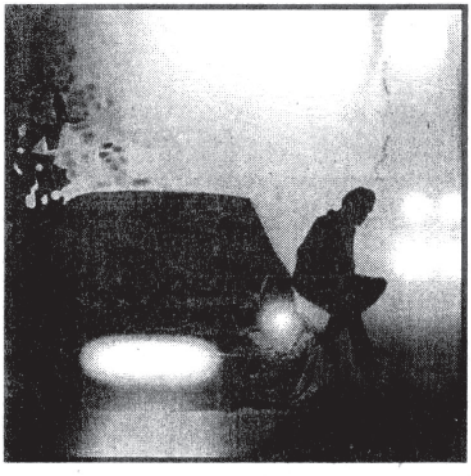

„PRIMUL CONTACT
INDIVIDUAL
A ESUAT.
E VINA
NOASTRA.
AM INITIAT
ACEASTA
PROCEDURA
INTR-UN MOMENT
INADECVAT
SI TI-AM PERICLITAT VIATA.
CONJUNCTURA FAVORABILA
UNUI NOU CONTACT
DE ACEST TIP
SE VA REALIZA
PESTE EXACT
257 DE ANI TERESTRI.

IARTA SI UITA,
ZKROBPRZZ."

BD00

NetRom este Casa PENTIUM-urilor. Aici ești acasă: *Craiova. Calea București Bl.N 8 parter*

ŞTIAŢI CĂ...

B.D. V. IORDACHE

NetRom - comPUTERE second hand! TEL/FAX: marketing - 051/437738. 051/437866

A, FRICA!

B.D. VALENTIN IORDACHE

Cel de-al III-lea Salon BD Craiova*

27-29 octombrie 2000

BD00

Asa a început. Era în 1991 ...toamna, în parcul *Romanescu* din Craiova. De la stânga la dreapta: **Viorel Pîrligras, Sorin Anghel, Dodo Nită, Valentin Iordache** si **Marian Mirescu.** Asezat: **Pierre Pascal** (fără de care, acest număr „jubiliar" poate că ar fi apărut peste alti zece ani!), căruia îi aducem si astfel un omagiu, păstrându-i vie amintirea... Dar să revenim acum în viitor!

AH, BD!

*detalii în presă

Cu o NOUĂ (9) apariție (decembrie) magazinul AH, BD!
- special FANTASTIC -
ne luăm rămas bun de la cel mai „anticipat" an, 2000, pentru a intra într-o lume NOUĂ, într-alt timp, fără limite, pentru un nou început.
O NOUĂ PROVOCARE. Va fi în curând ANUL 1...

Această ediție a magazinului „AH, BD!" se difuzează gratuit ca supliment al ziarului ORA